

VERSCHIJNT

Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . f 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . 5.50.

DINGSDAG 2 JANUARIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR;

C. H. SUSAN, Jr., 's Gravenhage.

Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon,

Beurssteeg, te Amsterdam.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.

Jan Hendrikstraat, n. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIE:

Van één tot zes regels. . . . . f 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.

Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegel-regt daaronder begrepen.

Geen schooner raad, dan die de heer VAN DAM VAN ISSELT, in de zitting van 28 December, aan het Ministerie der tegenovergestelde rigting gaf. *„Zie niet om!“*

Die raad is voor den heer VAN HALL, voor den heer DONKER CURTIUS, voor de heeren PAHUD en FORSTNER VAN DAMBENOY goud waard. Hij is te voortreffelijker, daar hij kwam uit den mond van een man, die zelfs, dagelijks meer, het nut en het aangename moet hebben leeren inzien van *„niet om te zien.“*

„Ziet niet om“, heeren Ministers! Werpt heden omver, wat ge gister hebt opgericht. Spreekt morgen tegen wat ge heden wilt verdedigen. Laakt van daag wat ge gister hemelhoog geprezen hebt. Verloochent een tijdvak heden, waarvan gij zelf gister leven en ziel zijt geweest; tracht op zij te streven heden, waarop ge gister nog als met minachting hebt neêrgezien!

Doet zoo veel tegenstrijdigs denkbaar; wisselt van meening en beginselen met den dag, met het uur, als 't kleed, dat gij afeegt.

Maar ziet vooral niet om.

Een kostbare raad! Handelt steeds naar de behoefte van het oogenblik; naar de kansen van den tijd; naar den stroom der meerderheid. Maar, *ziet nooit om*, om te onderzoeken of er verband bestaat, harmonie, consequentie, stelsel of beginsel; neen: *ziet niet om!*

Wij twijfelen niet, of de raad, reeds gevolgd vóór dat de heer VAN DAM dien gaf, zal nu wel met verdubbelde ijver worden opgevolgd.

Ongelukkig evenwel, dat men de Natie, en voor haar de Koningin der aarde niet verbieden kan, nu en dan eens met scherpen blik om te zien.

De heer VAN HALL wenschte, in de Eerste Kamer, de Natie te vrijwaren tegen vergrootte voorstelling van de voordeelen, die, ook in betrekking tot ons finantiewezen, de Grondwetsherziening van 1848 heeft aan-gebragt.

Wat er evenwel van die voordeelen wáár mogt wezen: het staat vast, dat de heer VAN HALL zelf *„niet zou wenschen den staatkundigen toestand van vóór 1848 te zien herleven.“* (Bijbl. 1e Kamer bl. 65).

Wie was de spil, waarop grootendeels, de staatkundige toestand van vóór 1848 draaide?

De heer VAN HALL zelf.

De heer VAN HALL voor 1854 wenscht alzoo, dat de Natie voortaan verschoond moge blijven van den heer VAN HALL vóór 1848?

't Is een blijk van *zelf-verloochening*, bijkans met den aard van het zwakke menschelijke gemoed onbestaanbaar. Bij die treffende woorden zagen wij dan ook, de Eerste Kamer, in *bewondering* wegzinken, en op ieders lippen, als 't ware, de bekende woorden zweven: *„Er is maar éene stem over de uitstekende wijze, waarop de heer VAN HALL gesproken heeft.“*

Maar éene stem.

Om te betoogen, hoe weinige voordeelen de Grondwetsherziening van 1848 aan den toestand onzer finantiën heeft aan-gebragt, herinnerde de heer VAN HALL, juist ter snede, dat men vóór en na 1848 opgekomen is met de leus: *„bezuiniging door vereenvoudiging“*, maar dat zij, welke die leus hadden aangeheven, in eene andere Kamer hebben moeten erkennen, dat zij zich *bedrogen* hadden.

Vóór en na 1848.

Vlak naast den heer VAN HALL zat, toen deze woorden werden uitgesproken, zijn geachte ambtgenoot van Justitie, de heer Mr. DIRK DONKER CURTIUS; de schrijver van den brief *„aan alle Vrienden van Vrijheid en Orde“*, vóór 1848;

de steller, in 1848, van het programma, waarbij de

leus: *„bezuiniging door vereenvoudiging“* werd aangenomen. De ontwerper van het plan, om op alle Staatsuitgaven, per decimale rekening, door vereenvoudiging te bezuinigen.

Aller blikken, zoowel van de Ministers, als van de Kamer en het publiek, waren, bij het uitspreken van die woorden, eensklaps op den *„geachten ambtgenoot van Justitie“* gerigt.

De heer VAN HALL van 1854 trachtte, ten koste van den *„geachten ambtgenoot van Justitie“* te bewijzen, dat de heer VAN HALL vóór 1848 de eenig, *„zuinige“*, de eenig *„bezuinigende“* Minister, dien Nederland ooit bezat, geweest is (!). En de heer DONKER CURTIUS, de warme redenaar, gedurende vele jaren de onbezweken bestrijder van de politiek en het finantieel beheer van zijn *„geachten ambtgenoot van Buitenlandsche Zaken“*, *„trok een aangenamen glimlach“* bij deze bittere censuur. Het was een *„akelige bonne mine à mauvais jeu“*.

Wel stevig moet het gezag zijn van den heer VAN HALL op zijne *„geachte ambtgenooten“*, om zich, bijv. ten aanzien van den heer DONKER CURTIUS, dergelijke kastijding te durven veroorloven.

Het eenige, dat den heer VAN DAM VAN ISSELT bij de behandeling van het departement van Justitie, belangrijk genoeëg voorkwam om opzettelijk in beschouwing te nemen, was het lot, dat in de Tweede Kamer de voorgedragen verhooging van het tractement van den secretaris-generaal van Justitie heeft getroffen.

De heer VAN DAM gaf daarbij den Minister van Justitie den raad, om, *„vondanks“* het amendement van de Tweede Kamer, waarbij die verhooging werd verworpen, de gevraagde verhooging evenwel aan den heer D'ENGLBRONNER toe te kennen.

Naar onze meening, werd die raad gegeven, *„niet enkel“* uit weêrzin tegen al hetgeen door de Tweede Kamer wordt verrigt.

Er kunnen nog andere redenen zijn, die het begriepelijk maken, waarom de heer VAN DAM VAN ISSELT zoo bijzonder ijvert voor eene tractements-verhooging van den *„tegenwoordigen“* secretaris-generaal bij het Departement van Justitie.

De bekende spreuk uit de Staatshuishoudkunde *„wat men ziet en wat men niet ziet,“* acht de *Nederlander* ook op staatkundig gebied van toepassing.

Dat blad schijnt niet te durven tegenspreken, dat eerst na 1849 op het staatstooncel eene staatkundige partij verscheen, die zich, ter onderscheiding van de overige partijen, de antirevolutionnaire noemde.

Het meent evenwel, dat bij de Natie kan bestaan hetgeen niet op het staatstooncel verschijnt.

Bij de Natie?

Voorzeker zou er onder de Natie een of meer individuen van dezelfde staatkundige denkwijze zich in het geheim kunnen vereenigen, om *„ter gelegener tijd“* als staatkundige partij op te treden.

In zoover dus zou men, bijv., uit het werk *„Onge- loof en revolutie“* kunnen opmaken, dat in 1845 onder een kleinen vriendenkring met het houden van redevoeringen eene poging is gewaagd, om die partij te vormen.

Maar men moet toch als partij op het staatstooncel zich hebben geopenbaard, om van het Staatstooncel te kunnen worden geweerd?

De zaak is, ook na de toelichting, niet helderder geworden en kan dan ook niet anders dan door zulke raadselachtige uitdrukkingen worden verdedigd.

Wat wij van het *„onvermogen“* dier partij hebben verklaard blijft in volle kracht, ook als wij die raadselachtige uitdrukking letterlijk opvatten.

Welke activiteit kan betoond worden op het staats-

tooncel door hetgeen niet op het staatstooncel verscheen, maar daarvan werd gewaagd?

Wij zijn bereid de diensten te erkennen, die door de anti-revolutionnaire partij aan de *„Grondwetsherziening van 1848“* zijn bewezen, zoo wij slechts daarvan eene opgave ontvangen.

De *Nederlander* schijnt zich thans minder dan ooit met de rigting van de oude *Amsterdamsche Courant* te kunnen vereenigen.

Het blad meent toch, in strijd met de overtuiging der *Amsterdamsche*, niet te mogen vergeten, dat er *„aan den val van het Ministerie weinig gefaald heeft.“*

Iets dat de *Amsterdamsche* voorbijziet, omdat ze, *„waarschijnlijk bij vergissing (!!!)“* onderstelt, dat het amendement DOMMER, hetwelk als eene *portefeuille-„en zelfs als eene kabinets-quaestie“* beschouwd werd, den 23 November met *grote* meerderheid ter zijde *„gesteld is.“*

De *Nederlander* merkt naar waarheid op, dat in dien bij voorbeeld de heeren van Lijnden, van Reede en Elout vóór het amendement gestemd hadden, het met 34 tegen 32 stemmen aangenomen en de *kabinets-quaestie tegen het kabinet beslist zou zijn“*.

De *Nederlander* zegt vervolgens: *„Wij zouden zelfs, bij het letten op de verklaringen van 17 November en 20 December, niet durven beamen dat de oppositie, ten gevolge der verzwakking van het Ministerie, niets gewonnen heeft.“*

Wij zijn er van overtuigd, dat *„de edelmoedigheid“* der anti-revolutionnaire partij jegens het Ministerie *„DONKER-VAN-HALL onmiskenbaar groot is. Zij blijft ministerieel quand même.“*

Niet zonder grond evenwel wordt de vraag gedaan: of niet met zulk eene verhouding der partijen het regeren uiterst moeilijk is, en tot welken prijs de medewerking wordt gekocht, tenzij men zich slechts met *beloften* laat betalen?

Wij hadden reeds lang in de *Nederlander* eene fiksche wederlegging uit de pen van den heer J. B. gewacht van het bekende adres van den heer PAUL VAN VLISSINGEN. Dat adres is, onder anderen, in de zitting van 20 Dec. jl. op de volgende wijze in herinnering gebragt:

*„Ofschoon mij nu alleen bij eene bloote herinnering zullende bepalen, zonder nogmaals te treden in bijzonderheden omtrent de onregelmatigheid van het belastingstelsel, zoo meen ik echter ten slotte, tot aandrang der noodzakelijkheid van eene herziening en verbetering deswege, nog met een enkel woord te moeten verwijzen op eene andere uitspraak, op de uitspraak van een man, wien wel niemand kennis van zaken en kennis van den toestand der werklieden zal betwisten, die in 1843 nog van meening was, dat vele der acceijnsen wel behoorden behouden te blijven, buiten die op turf en steenkolen, zoo de handel slechts vrij en van banden los werd gemaakt, — die thans echter, na ernstig onderzoek en rijpe ervaring, tot de slotsom is geraakt en hier-voor met de edelaardige rondborstigheid van den rechtschapen *Nederlander* openlijk uitkomt — dat de werkman en zijn gezin behooren te worden ontheven van alle lasten, waarmede de levensmiddelen en andere noodzakelijke behoeften van hem zijn bezwaard.“*

„Dat het met geene mogelijkheid te verdedigen is, dat men den armen werkman, die met zijn loon, om aldaar reeds vermelde oorzaken, niet uit kan komen, nog bovendien gaat belasten, om aldus meer en meer de armoede en het pauperisme te bevorderen.“

De man, welke die uitspraak heeft gedaan en die eene reeks van jaren in nauwe betrekking stond met fabriekarbeiders; die hen met belangstelling heeft aangezien, en daardoor tot hun werkelijk leven, tot den innerlijken toestand hunner gezinnen moet zijn doorgedrongen, is de heer Paul van Vlissingen te Amsterdam, van wiens bijzonderlijk adres ik nogmaals ten slotte slechts enkele bijzonderheden en daadzaken zal aanstippen.

Nevens het adres is gevoegd eene lijst van uitgaven van arbeiders, welke van f 14 à f 15 tot f 7,90 's wekelijks verdielden. Het zijn dus arbeiders, die ten opzichte van hun dagloon zeker in geene ongunstige positie verkeerden. In de tweede dier

klassen onder anderen staat nu aangeteekend 40 cents voor vleesch, voor den Zondag, dus in de week, voor een gezin bestaande uit man, vrouw en kind; eens klasse verder beperkt zich dit echter reeds voor een werkmans met twee kinderen, tot 15 cents stokvisch per week.

De vierde klasse wijst aan, voor man vrouw en vijf kinderen, eens in de week 12½ cents voor visch, daarenboven iederen dag 6 cent voor boter en 10 of 11 cents voor vet.

In de vijfde klasse staat voor den werkmans, zijne vrouw, moeder en zeven kinderen, dus te zamen voor tien personen, nog uitgetrokken, voor eens in de week 25½ cent stokvisch, 20 cents voor twee oncen spek, 12½ cent, voor garnalen en 36 cents voor drie oncen boter, terwijl buitendien het zoo karig gebruik van vet der vorige klassen hier nog aanmerkelijk vermindert.

Eindelijk houdt bij de volgende klassen het gebruik van vleesch, spek of visch ten eenemale op, terwijl almede het gebruik van boter of vet tot eene ter naauwernood noemenswaardige hoeveelheid is gereduceerd. Ik heb die weinige punten ter uwer herinnering, maar vlugtig en als ter loops willen aanstippen, Mijne Heeren; de leden hebben toch ieder een afschrift van dit adres ontvangen; maar wanneer men nu met die lijst voor zich, aan 't cijferen en zamentrekken gaat van het bedrag, 't welk er door zulk een gezin wekelijks of jaarlijks al aan rijks- en vooral ook aan gemeentelasten te zamen wordt betaald, als voor brood, vleesch, brandstof, zeep, zout, boter; want ook dit is toch in sommige gemeenten, onder andere te Amsterdam belast, zij het dan ook als verborgen in den prijs van al die kleine benodigdheden, dan wordt dit geene zoo onbeduidende som als men het wel eens wil doen voorkomen; dan wordt die kunstmatige verhooging van den prijs der levensmiddelen, te zamen geteld, voor het jaar een aanzienlijk deel van de inkomsten der werklieden en van den geringen burger.

Het nagaan in bijzonderheden van het aldus wel eens genoemd «arbeidersbudget» en hetgeen hierop zoo al aan belastingen is aan te wijzen, kan somtijds toch wel eens zijne nuttige zijde hebben. Het valt hierbij althans al aanstonds onder de aandacht, dat zoo die kunstmatige daarte niet bestond, indien de prijzen der levensbehoefden aan hunnen natuurlijken loop bleven overgelaten, de werkmans met zijn gezin zich in allen gevallen beter zou voeden en verwarmen, en welligt iets meer aan de opvoeding zijner kinderen ten koste kunnen leggen.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZICHT.

De conferentie te Weenen gehouden tusschen de vertegenwoordigers der drie mogendheden, welke het verdrag van 2 December onderteekend hebben en Prins Gortschakoff houdt steeds aller aandacht bezig.

De meeningen omtrent deze bijeenkomst waren zeer verschillend. Sommigen beschouwden die als van geene betekenis hoegenaamd, terwijl anderen haar, integendeel, als een beslissenden stap beschouwden, die noodwendig tot den vrede moest leiden. Men ziet het meestal de waarheid ligt in het midden, en dat schijnt ook hier het geval te zijn. Alhoewel men nog niet kan wijzen op de vredelievende uitkomst der conferentie, schijnt zij echter geenszins van alle belang ontbloot te zijn. Men blijft zich bij voortdoring in allerlei gissingen verdiepen. Wat was het doel der conferentie? Wat is daarin voorgevallen? Welke uitkomst heeft zij opgeleverd? Gelijk altijd: de lezingen verschillen deswege. Indien wij wel onderrigt zijn dan zou het doel der bijeenkomst geweest zijn, zich onderling te verstaan omtrent de uitlegging, welke aan de vier waarborgen moet worden gegeven; maar na langdurige beraadslagingen moet Prins Gortschakoff tot geene overeenstemming hebben kunnen geraken met de vertegenwoordiger der drie overige mogendheden. Er zou toen overeengekomen zijn, dat de Prins daarvan aan zijne regering kennis zou geven, en dat hem een uitstel van veertien dagen zou worden verleend om nadere instructien van St. Petersburg te kunnen afwachten. Daar de conferentie den 28 werd gehouden, zoo zal dit uitstel den 12 Januarij verstreken zijn. Het is dus zeker dat vóór die dagteekening geene beslissing te dezer zake zal worden genomen, ofschoon het verdrag van 2 December den 1 Januarij bepaald had als de dag, waarop Oostenrijk eene nieuwe beslissing zou moeten nemen.

Sommige bladen gaan in hunne ongeloofigheid zelfs zoo ver, dat zij volhouden, dat de telegrafische dépêche, waarin het houden der conferentie wordt medegedeeld onwaarheid sprak. Wij achten het overbodig te herhalen, dat dit feit wel stellig zeer juist is en dat Prins Gortschakoff zich wel degelijk heeft bevonden in tegenwoordigheid van den heer Borqueneij, Lord Westmoreland en den heer Buol, ofschoon die ongeloofige dagbladen laatstgemelde voorstellen als bemiddelaar tusschen de vertegenwoordigers der Westersche mogendheden en den vertegenwoordiger van Rusland die, naar zij zeggen, zich niet zouden hebben bevonden ter Britsche legatie.

Een brief uit Berlijn aan de *Kölnische Zeitung* spreekt op zijne beurt van eene andere nota door graaf Buol aan zijne agenten te Londen en te Parijs, eene nota, waarin de Oostersche minister een groot gewigt hecht aan de concessie den 28 door Prins Gortschakoff gedaan met betrekking tot het protectoraat over de vorstendommen en de Grieksche christenen. Evenwel doet de nota ook het geval voorzien, dat de onderhandelingen zouden mislukken en Rusland met geene oprechte bedoelingen ten deze zou handelen. Maar de militaire operatien zouden op geen enkel punt moeten gestaakt worden, en waar Rusland geen wapenstilstand vraagt, zoo zou graaf Buol der zeemogendheden aanbevelen, de proef te wagen. Wij laten de *Kölnische Zeitung* voor dit berigt verantwoordelijk.

Een paar dagen geleden werd eene dépêche medegedeeld volgens welke het Kabinet van Berlijn eene nota zou gezonden hebben aan zijne afgezanten bij de hoven van Londen en Parijs, in antwoord op de kennisgeving der tot stand koming van het tractaat van 2 Dec.

Er zijn eenige nadere aanwijzingen omtrent die dépêche gedaan. Daaruit blijkt, dat de *Constitutionnel* in dwaling verkeerde toen dit blad verzekerde, dat door Pruissea nooit afzonderlijk eenig aanbod tot schikking aan de Westersche mogendheden was gedaan. Dit aanbod bevindt zich in de dépêche van den 19den.

Maar het blijkt ook dat de zending van den heer Usedom, welke met deze dépêche overeenstemt, met geen goeden uitslag is bekroond. Hetzelfde wordt ook vermeld ten aanzien der zending van den heer Manteuffel te Weenen.

Over het algemeen hechte men geen geloof aan de vredeverwachte oplossing der vraag, en ofschoon men bleef hopen op de adhaesie van Pruissea aan het verdrag van 2 December, hield men het er niettemin voor, dat die adhaesie niet dan na eenig mitstel, en eene wijziging in den toestand zou plaats hebben.

Er zijn eergister berigten uit Constantinopel van den 19 December ontvangen en gister morgen van den 18den. Daaruit blijkt in tegenstelling van hetgeen in den laatsten tijd gemeld werd, dat er geene belangrijke gebeurtenissen binnen kort op handen zijn. Graaf Montebello zou bij generaal Canrobert het bevel overgebragt hebben om de operatien te staken, het vuur tegen Sebastopol niet weder te heropenen en in ieder geval thans den aanval niet te beproeven; en om alvorens daartoe over te gaan, de versterkingen af te wachten, welke uit Engeland, Frankrijk en Turkije moeten komen.

Deze berigten stemmen volkomen overeen met hetgeen in de laatste dagen te Parijs vernield was, te weten, dat de geallieerden hun plan van operatie geheel veranderd hebben. Men dacht met meer aan het nemen van Sebastopol; men zou de aanval tot in het voorjaar uitstellen; maar na een genoegzaam aantal man-chappen om de plaats gelaten te hebben om de versterkingswerken te bewaken, zouden de geallieerden, eenmaal genoegzame versterking erlangt hebbende, zich weder gemaal maken om het Russisch leger te achtervolgen en het uit de Krim te verdrijven.

Ziet daar het plan, dat de geallieerden thans zouden hebben; en het is om dit ten uitvoer te brengen, dat Omar-Pacha zich naar het schiereiland zou begeven om daar het bevel te voeren over de 30,000 Turken van het leger aan den Donau, waarvan een gedeelte reeds te Eupatoria ontscheept is.

Volgens de *Observer* zouden 50,000 man van de milicie worden in dienst geroepen; 15,000 zouden in de vesting en de Middellandsche Zee in bezetting gelegd, en 5000 in de pôts geplaatst, en 60,000 als reserve gehouden worden. De rijksinkomsten van het afgelopen jaar hebben eene vermindering van 2 miljoen ondervonden. Het laatste kwartaal had 1 miljoen meer opgebracht.

Men schrijft uit Kischeneff onder de dagteekening van 27 December jl. Van regeringswege is verlof verleend om de granen, welke vóór het verschijnen van het verbod van uitvoer voor het buitenland mogten zijn aangekocht, alsnog naar Oostenrijk uit te voeren.

In Bessarabie staan thans 150,000 man Russen gestationneerd.

De *Moniteur* bevat een besluit betreffende de oprigting van een regiment Zouaven bij de Keizerlijke garde, bestemd naar de Krim, bestaande uit 2 bataljons, elk van 7 compagnieën.

De Minister van Finantien zal een openbare inschrijving openen voor de leening van 4½ en 3 pCt. tot het bedrag van het kapitaal van 500 miljoen.

De koers van uitgifte der 4½ pCt. zal berekend worden tegen dien, welke dit fonds had op 22 Sept. 1854; die der 3 pCt. zal berekend worden tegen dien, welke dit fonds had op 22 Sept. 1854; die der 3 pCt. zal zijn 65.25, de rente ingaande van 22 Dec. De amortisatie zal geschieden jaarlijks met 1 pCt. van het nominale kapitaal. Bij de inschrijving zal ½ worden gestort, het overige in 18 maandelijksche termijnen. Vervroegde stortingen zullen worden toegelaten tot 4 pCt. voor 1000 fr. rente en daarboven.

De Keizer heeft officieel doen aankondigen, dat hij geen geschenken aannemen zal bij gelegenheid der aanstaande tentoonstelling, maar zich de keus voorbehoudt van de voorwerpen, welke hij wenscht te bezitten.

De hertog de Montebello moet tot gezant te Spanje benoemd zijn.

De berigten uit Azie zijn steeds zeer onvoldoende. Het leger aldaar heeft geen opperbevelhebber sedert dat Zarif-Mustapha-Pacha naar Constantinopel geroepen werd om rekenschap van zijn gedrag te geven. Ismaël Pacha, die tot opvolger van dezen laatste was benoemd is eene andere bestemming aangewezen, en benoemd tot opperbevelhebber der troepen aan den Donau, terwijl Omar-Pacha zich met de keur van zijn leger naar de Krim begeeft.

De Porte heeft Menekh-Admed Pacha benoemd tot opperbevelhebber van het leger in Azie in plaats van Ismaël, maar uit de laatst ontvangen berigten bleek nog niet dat Menekli zich reeds naar zijn post begeven heeft. Men zegt, dat hij een zeer bekwaam en geschikt man is.

Bij de afwezigheid van een opperbevelhebber van het leger in Azie oordeelden de Russen het oogenblik gunstig om een aanval te beproeven. Eenige Russische troepen zijn van Bayazid en Alexandronopel vertrokken, ten einde het leger van Kars ter zijde en van voren aan te vallen. Vier Turksche batterijen en twee eskadrons cavallerie zijn echter vertrokken om den aanval af te weren. Te Constantinopel was de uitslag van die beweging nog onbekend.

Wij spraken zoo even van de terugroeping van Zarif Moustapha Pacha te Constantinopel om rekenschap van zijn gedrag te geven; er was gezegd dat er eene enquête te dezer zake zou worden ingesteld, maar het schijnt, dat aan dit voornemen geen gevolg zal worden gegeven, daar het getuigenis der hoofdflicieren ten opzichte van Zarif Pacha zoo gunstig is, dat zijn gedrag daardoor volkomen gerogtvaardigd wordt.

De hertog van Cambridge zal stellig naar Engeland terugkeeren. Er is daartoe uit Londen bevel ontvangen.

Vóór den 18en zou hij zich zelfs ingescheept hebben aan boord van de *Retribution*, waarvan het vertrek door groote averijen was verhinderd geworden. Z. K. H. moest dus op nieuw wal kiezen; maar zijn vertrek, welke aan boord van eene engelsche pakketboot moet plaats hebben, schijnt op handen.

De gezondheidstoestand van Prins Napoleon verbetert, althans te oordeelen naar de berigten deswege de 18den ontvangen. Men denkt zelfs, dat hij naar de Krim zou terugkeeren, ofschoon hij, volgens de raad zijner geneesheeren, in Frankrijk moest blijven.

De heer Mazzini verlangt, het koste wat het wil, van zich te doen spreken, welke noodlottige beroemdheid hem ook verschaften de stukken, die hij bij voortdoring openbaar maakte. De Engelsche bladen deelen ook verschillende stukken van hem mede; waaronder een nieuw manifest van het nationale comité, waarvan Mazzini de ziel is. Wij achten het onnoodig, dit stuk mede te deelen, dat op nieuw eene aansporing tot oproer is, als het eenige middel om Italië te redden.

Mazzini gelooft, dat zijne revolutionaire raadgevingen niet zeer veel bloed gekost, en geen onheil over het land gebracht hebben.

Hij zal op dien weg voortgaan door de rol van redder (?) van zijn land te blijven vervullen. Eene zaak verwondert ons, dat is: dat hij nog aanhang heeft, dat er nog personen zijn, die de slagtoffers van zijne heilloze aanbazingen zijn.

Uit St. Peterburg wordt gemeld, dat de gezondheidstoestand van de Keizerin meer en meer verbeterde. H. M. heeft reeds sedert eenige dagen haar bed kunnen verlaten.

In Noord-Amerika nemen de zaken een voor Rusland ongunstige keer. Onderscheidene omstandigheden hebben medegewerkt om het verbod, dat slechts in schijn tusschen de Vereenigde Staten en Rusland bestond tijdelijk te begunstigen; maar juist het welgelukken van dat ontwerp heeft eene reactie te weeg gebracht. De meest populaire en geachte dagbladen, welke in alle zaken van belang de denkwijze van het volk uitdrukken, betoogen nu op krachtige wijs, dat de amerikaansche republiek nooit de ontwerpen van den Russischen alleenheerscher en diens zaak toegedaan kan zijn.

Met het oog op de geschiedenis der onafhankelijk-verklaring van den amerikaanschen Staat is zoo iets ook bezwaarlijk te gelooven.

Naar men verneemt zal den heer Dupanloup, den bisschop van Orleans, een coadjutor worden toegevoegd, die hem in zijn kerspel zal opvolgen. Wordt dit bevestigd, dan zal het blijken, dat de Paus den prelaat nog meer begunstigt dan den aartsbisschop Sibour, wien slechts een hulp bisschop in *partibus* wordt ter zijde gesteld.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Wij deelden in ons no. van 30 Dec. jl. den tekst mede van het wetsontwerp, houdende wijzigingen in de wet op de briefposten.

Volgens belofte deelen we nu den hoofdinhoud der Memorie van Toelichting mede:

Art. 1. Het eerste punt 't welk bij de herziening in aanmerking komt, betreft de berekening van het port naar den afstand.

De Regering is van oordeel dat de derde trap, te weten het port van 15 cents, zonder te groot bezwaar voor de schatkist uit het tarief kan worden gemist, en stelt alzoo voor hetzelfde in dien zin te wijzigen. Er bestaan allezins termen voor het nemen van dien maatregel. Het zal de ingezetenen in het algemeen ontheffen, doch vooral de bewoners der grensprovincien, en dus het gevolg hebben van de belasting meer gelijkmatig te doen dragen. Het verlies voor de schatkist, bij de aanneming der voordragt zoo als die ligt, kan in den beginne op f 75,000 in het jaar worden gesteld, doch dat bedrag wordt weder door de vermeerdering der correspondentie ingelaaud. De winstderving zal dus niet groot zijn in verhouding tot het voordeel, 't welk het algemeen er van zal trekken. Elke andere maatregel tot wijziging van het tarief zoude met veel grooter bezwaren, hetzij voor de ingezetenen, hetzij voor de schatkist, hetzij voor beiden verbonden zijn.

Onder de maatregelen waarop de aandacht kan vallen, behoort, in de eerste plaats, de invoering van een aldus genoemd gelijkmatig port. Men zoude hetzelfde op 5 of op 10 cents kunnen bepalen. In het eerste geval, dat is, wanneer het port der binnenlandsche brieven van 15 wigtjes en daarbeneden algemeen op 5 cents werd gesteld, zoude de schatkist een verlies ondergaan 't welk op niet minder dan f 500,000 in het jaar, dat is, op ½ van de geheele ophrengst kan worden berekend. Werd daarentegen het port algemeen op 10 cents gebracht, dan zouden de ingezetenen te zeer worden bezwaard. Zij, namelijk, die thans brieven à 15 cents ontvangen, zouden niets meer winnen dan ook in het tegenwoordige voorstel der Regering ligt, doch de prijs der brieven à 5 cents zoude worden verdubbeld. In den beginne zoude de schatkist er bij winnen; 't geen intusschen wel niet zal zijn de bedoeling van art. 35 der postwet; maar dit aanvankelijk voordeel zoude weder van lieverlede verloren gaan door de vermindering van het getal brieven, niet alleen omdat er minder brieven, wanneer die daarder werden, zouden worden geschreven; maar vooral ook omdat dit eene aanmoediging zoude zijn voor het verzenden van brieven met middelen buiten de

dat Z. H. Gel. zich zal kunnen bedienen van die taal, welke hij verkiest. Dr. Kiehl zal alzoo de eerste zijn die de Grieksche ettered in de moedertaal doceert. (A. K. L. B.)

Volgens berigt van de Britsche post-administratie is de dienst der pakketbooten tusschen Singapore en Australië tijdelijk gestaakt, en bestaat daardoor geene gelegenheid om met de pakketboot die, den 4 Januarij a. s. van Southampton zal vertrekken, brieven naar Australië te verzenden. In de plaats daarvan zullen echter brievenmalen uit Londen naar Australië verzonden worden met een zeilschip, waarvan het vertrek van Liverpool op den 5ten Januarij bepaald is, hetwelk de reis om de Kaap de Goede Hoop zal doen.

De brieven bestemd om met dat schip te vertrekken behoreen uiterlijk op den 2ten Januarij aanstaande uit Nederland te worden verzonden. (St. Ct.)

Schiedam. 30 Dec. In den loop van het jaar 1854 zijn uit zee alhier aangekomen 555 schepen, en in het vorige jaar kwamen er 452 schepen uit zee aan.

Amerongen. 30 Dec. Sedert de laatste acht dagen is de Rijn, ten gevolge van een aanhoudend wassend water, buiten zijne oevers getreden, zoodat hier de uiterwaarden geheel en al onder water staan; waardoor de communicatie met den overkant niet weinig wordt bemoeijelijkt.

Nieuwendiep. 28 Dec. Men verneemt, dat de hier aanwezige Zee-officieren het volgende adres den afgetreden Minister van Marine hebben aangeboden:

Aan Zijne Excellentie
den Vice-Admiraal J. Enslie.

De Ondergeteekenden officieren der Marine, tijdelijk alhier aanwezig, dezelfde gevoelens koesterende, aangaande het driejarig bestuur van Uwe Excellentie, nemen eerbiedig de vrijheid, om door deze hunnen dank te betuizen voor de vele verbeteringen en daardoor gevolgde opbeuring die de sedert jaren verachterende Marine in dat tijdvak heeft mogen ondervinden.

Zij beschouwen het gevolglijk overbodig, hun leedwezen in vele bewoordingen over het aftreden Uwer Excellentie, hierbij te voegen.

Zij kunnen niet anders wenschen, dan dat het goede, door U daargesteld, verder moge worden opgehouwd, en dat, de overtuiging (die ook de hunne is) van eerlijkheid en ijver de belangen der Marine behartigd te hebben, Uwe Excellentie de zelfvoldoening geve, van als trouw dienaar van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning en het Vaderland, Uwen pligt gedaan te hebben.

Dat die zelfvoldoening moge bijdragen tot vervulling der wenschen van de ondergeteekenden voor het welzijn en geluk Uwer Excellentie en zijne oerbare betrekkingen, is de bede van hen allen.

Willemsoord. 26 December 1854.

Volgen ruim een zestigtal handteekeningen.

Middelburg. 30 Dec. Donderdag 4 Januarij aanstaande, zal mr. A. F. Sillé, als verdediger optreden van het dagblad *de Ekster* van 4 Oct. II., beschuldigd van laster tegen het Ministerie, omdat er staat, dat de Ministers, daar de levensmiddelen veel duurder zijn geworden, in de troonrede gelogen hebben als *landentrekters* (P. Z. Ct.)

s' Hertogenbosch. 29 Dec. Bij Mr. Twiss officier van Justitie te 's Bosch is aangifte gedaan, dat door het zootje van den heer F. B. Herscheid alhier, voor zijnen vader, in den avond van 20 Nov. II. in de bus van het postkantoor te dezer stede is bezorgd een brief voor den heer J. M. Nijpels, wijnhandelaar te Maastricht, die niet is terecht gekomen, en waarin zich bevonden:

1 bankbiljet n°. 346 groot . . . f 200.00.
1 . . . n°. 345 . . . . . 100.00.
5 muntbiljetten van f 10 . . . . . 50.00.
2 coupons van f 12.37^s . . . . . 24.75.
2 . . . . . f 2.47 . . . . . 4.94.

f 379.69.

Het water begint hier en te Maastricht een weinig te vallen. In onze stad staan echter reeds de meeste kelders onder water, de omliggende landen zijn geheel overstroomd, en onze vesting schijnt wel een zeehaven.

De tentoonstelling van schilder-, beeldhouw- en boetsseerkunde van levende meesters is alhier gister gesloten. Ieder is over de tentoonstelling zeer volstaan. Spoedig zal de verloting der daarvoor aangekochte stukken plaats hebben.

Eerste Huwelijks-afkondiging.

Zondag den 31 Dec. 1854.

Joannes Josephus Destrée, 27 j., met Justina Josephina Ludovica Teijs, 32 j. — Josephus Hubertus Nicasië, 34 j. met Barendina Weede, 34 j. — Jan Greshof, 28 j., met Antoinetta Maria van der Vis, 21 j. — Jacob Klok, 22 j., met Clasina Verbaan, 20 j. — Arie Korving, 21 j., met Pieter-nella Bal, 21 j. — Jacobus de Mos, 22 j. met Geertrui Vrolijk, 21 j. — Teunis Westerduin, 24 j., met Jansje Plokker, 22 j. — Hendrik Dirk Hoos, 23 j., met Pieter-nella Heindrina de Raad, 29 j., wed van Bernardus Johannes van Bom-mel. — Pieter Kuiper, 22 j., met Magaretha Cramer, 21 j. — Christiaan Bosman, 31 j., met Johanna Jacobs, 25 j. — Wilhelmus Christianus Theunissen, 28 j., met Maria Johanna Verkaart, 17 j. — Laurentius Hieronimus van der Lubbe, 32 j., met Maria Petronella Langeveld, bijna 29 j. — Frederic Elter met Madelaine Salzingor.

Ingezonden Stukken.

De Minister van Oorlog en sommige Volksvertegenwoordigers.

Ik ben liever de armste man in Nederland met den tiendaagschen veldtocht, dan de rijkste zonder dien veldtocht.
Zitting van den 15 Dec. jl.

Bij de discussien over de begroting van Oorlog heeft de Minister door eene poëtische uithoezing op de stemming der Volksvertegenwoordigers geïnfleueerd.

Het hart van elk militair moet bij het hooren der woorden aan het hoofd dezes vermeld, warm kloppen, ook bij het denkbeeld, zoodanigen voorganger te hebben; maar heeft hij minister een *werkdadig* deel aan de veldtochten van 1830 en 31 genomen, en is het gezegde wel gemeend? Zoo ja! dan nog vallen er op de uithoezing des ministers eenige bemerkingen, die wij, door een terugblik op het verledene, hoe grievede de herinnering ook voor ons is, zullen trachten te ontwikkelen. De minister zegt: dat hij de 200 miljoen niet betreurt, die de tiendaagsche veldtocht gekost heeft; want dat daardoor de eer van Nederland herwonnen is, die bezodeld was door het gezegde in Europa, dat een Nederlander en een lafaard synonieme uitdrukkingen waren. Tegen deze gevoelens moet elk regtgewaard Vaderlander opkomen en protest teekenen tegen uitdrukkingen, door een minister, ten aanhoore van Europa gehezigd, waardoor een schijn van bewijs zoude bestaan, dat vóór 1831 het leger zich lafhartig had gedragen. Waardoor was de eer van Nederland bezodeld? Door de lafhartigheid en laagheid van enkelen, die in plaats van in het oog der Natie gebrandmerkt te worden, nog tot de hoogste posten verheven zijn geworden.

Aan wie was de schuld dat een gedeelte van het leger in Sept. 1830 zich vier dagen nutteloos in het park van Brussel heeft opgehouden, zonder in het minst te trachten een voet gronds te winnen; het verblif aldaar had dusdanig geen doel en de gevoerde taktiek was verkeerd; het was echter mogelijk geweest met minder opoffering van menschenlevens zich van het hoogste gedeelte der stad meester te maken, waardoor wij waarschijnlijk België behouden hadden. Heeft de Nederlander zich bij die gelegenheid lafhartig getoond? Het tegendeel is waar, getuige zooveel roemrijk gesneuvelden en geblesseerden; de schuld van een enkele, die het hevel voerde op dat punt en zich in de midden allée, gedekt tegen het vijandelijke vuur, ophield, kan niet op allen drukken.

Was het lafheid van den Nederlander, dat hij zonder slag of stoot tot over zijne grenzen terugtrok, zonder eens zijne wapenen tegen eene opgeraapte hende te mogen keeren, of moest hij de hevelen hem gegeven opvolgen?

Was het lafheid van de bezetting eener vesting deze in handen des vijands overgegeven te zien, zonder slechts eenigzins te beproeven haar te behouden, of was het de zwakheid van den opperbevelhebber? Neen! nogmaals de schuld van enkelen kan niet op geheel Nederland drukken. Hadden deze enkelen gehoor gegeven aan pligt en eer: de tiendaagsche veldtocht ware niet noodig geweest; de miljoenen waren gespaard gebleven en het Vaderland zoude zich in een geheel anderen toestand bevinden.

Wij moeten thans nog bewijzen, dat de minister van oorlog, door zijne poëtische uithoezing, op de stemming der leden van de Tweede Kamer geïnfleueerd heeft; dit bewijs ligt voor de hand. De heer Dommer van Poldersveldt heeft zijne stem afhankelijk gemaakt van de verklaring des ministers, dat de begroting zoude zijn eene *buitengewone* en volstrekt niet een normaal cijfer zoude uitdrukken. De minister legt de verklaring af, dat hij niet kan zeggen dat deze begroting niet zou zijn normaal, en nochtans stemt de heer Dommer vóór de begroting.

De heer van Nispen en anderen hebben zich op dit punt even inconsequent gedragen.

De heer van Akerlaken vraagt o. a. waarom nu het volgende jaar niet meer gekampeerd zal worden? De minister antwoordt, dat hij nog niet zeker is of de troepen al of niet zullen kamperen. Die afgevaardigde geeft dus zijne stem aan een wankelbaar stelsel, even wankelbaar als het Ministerie zelf, dat zijne woorden en toezeggingen in alle bogten wringt. Eerst *kamperen*, daarna *niet kamperen*, en later al of *niet kamperen*, wat moeten wij hiervan gelooven?

Diezelfde heer schijnt ook niet, bij het uiten van zijn wensch om eenige inlichting te mogen vernemen omtrent de wapenen, bekend te zijn, met een Kon. besluit van Nov. 1850, waarbij bepaald wordt, dat bij de 5de Komp. van ieder bataillon, de onder-officieren, korporals en 15 soldaten met buksen zullen gewapend worden; thans in Dec. 1854 is hiervan nog niets te zien; wij moeten dus nu niet meer zeggen dat wij met andere natien ten achteren zijn. De heer van Akerlaken had dus des bewust met de verklaring des ministers geen genoegen kunnen nemen.

Wij besluiten uit het een en ander, dat indien onze volksvertegenwoordigers zich zelven gelijk waren gebleven, of door de redevoering des ministers niet bedwelmend waren geworden, de begroting van Oorlog hetzelfde lot als dat van Marine had ondergaan, te meer nog daar de minister vroeger verzekerd had een *goed* leger, waarop men in tijd van *nood* kan bouwen, te zullen leveren voor f 10,400,000 en dus niet 12 miljoenen.

En hiermede zouden wij onze beschouwingen kunnen eindigen, indien niet bij de discussien over het Tiende hoofdstuk der begroting punten ter sprake waren gekomen, die voor wederlegging vatbaar zijn. De heer Dom-

mer heeft gesproken over eene noodhaven, die te Nijmegen zou worden aangelegd. Die noodhaven bestaat reeds, en wel tot nadeel der ingezetenen in het algemeen; aangezien zij daardoor in hunne reeds drukkende belasting van 13 tot 25 gemeente opcenten zijn opgeklommen, zonder eenig nut van die haven te trekken, als gelegen buiten de vesting, die men niet de helft der kosten en meer doelmatig binnen de vesting had kunnen verkrijgen.

Het tweede punt betreft de bedenking van den heer D-lprat, die het onbillijk achtte, dat het examen der onderofficieren van het leger minder moeilijk is, dan dat voor de kadets der Kon. Mil. Academie. Wij zien hierin niet de minste onbillijkheid; integendeel is deze maatregel hoogst regtvaardig. Eerstgenoemden ontvangen niet dat onderwijs als laatstgenoemden, een jong officier is door-gaans bij de korpsen, een paar uren daags, met de opleiding belast, terwijl bij de akademie verschillende leeraren, voor de onderscheidene vakken, en waarin zij, om zoo te spreken, doorkneed zijn, gedurende geheele dagen, onderwijs geven; bovendien zijn de onderofficieren verplicht, de menigvuldige militaire diensten, als garnizoens- en inwendige dienst waar te nemen, waardoor zij dagen van het onderwijs verstoken blijven, en de kadets daarentegen hunne studien onafgebroken kunnen doorzetten. Het kazerneleven geeft bovendien niet die ongestoorde rust, welke bij het beoefenen van wetenschappelijke vakken zoo hoog noodig is. Wie kan naar aanleiding daarvan vergen, dat de onderofficier aan hetzelfde examen van den kadet worde onderworpen?

Eindelijk heeft de heer Storm van 's Gravesande gezegd, dat het er niet toe doet, wat de minister heeft gezegd, als hij later met *iedereen* tot de overtuiging gekomen is, dat het aangevraagde cijfer niet voldoende is: eene groote eer voor de constitutionnelen, die er anders over denken en slechts op het oog hebben den druk der Natie te verlichten, van niet onder die *iedereen* te behooren!

Wij eindigen met de bede, dat het de Goddelijke Voorzienigheid moge behagen, de oogen der Nederlanders in het algemeen, en die der Volksvertegenwoordigers in het bijzonder, te openen, opdat hun niet verder knollen voor Citroenen verkocht worde.

Nijm. Dec. 1854.

Een oud officier.

Advertentien.

Bij F. Günst, Boekhandelaar te Amsterdam, ziet het licht:

HET JUBILÉ

EN

DE ONBEVLEKTE ONTVANGENIS.

TWEE VRAGEN DES TIJDS,

door een Katholiek.

(728)

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 30 December 1854.

Nederland. Pct.		Rusland. Pct.	
Ned. W. Schuld.	2 1/2 59 7/8 60	Hope 1793/1816	5 100 1/2 3/4
Dito Certificat.	3 71 1/4	Dito 1823/1829	5 100 1/2 1/4
Dito Dito.	4 89 1/2 1/2	Cert. 1831/1838	5 82 1/2
O. I. Leening.	4	Dito Dito	4 1/2
Amort. Syndic.	3 1/2	Dito Hope	4
Hand-Maats.	4 1/2	Dito Stieglitz	4
Belgie.		Dito dito 5e Ser.	4
Certificaten	2 1/2	Inscr. Assig.	6
D ^o Rotschild	2 1/2	Certific. dito	6
Frankrijk.		Polen.	
Obligatiën	3	Obligatiën	4
Spanje.		Oostenrijk.	
Nieuwe	1 18	Metaliëk	5 62 1/2 63
Dito Buitentl.	8	Dito bet. Amst.	5 72 1/2 13 1/2
D ^o Binnel. ^o m.	3 32 1/2 1/2 1/2	Dito Nation.	5 65 1/2 1/2
Bew. Sp. Com.	4 1/2 1/2	Dito 1847	5 32 1/2 1/2
Amort. Schuld.		Dito 1851/1852	2 1/2 32 1/2 1/2
Portugal.			
Londen nieuwe	5 38 1/2 37		
D oij uitgest.	4		

Bij vragen handel was de markt heden algemeen ongunstig gestemd met uitzondering echter van Holl. en Russische fondsen welke door eenige kooporders voor geldbelegging iets vaster waren.

FRANKFORT, Vrijdag 29 Dec. Metaliëk 5 pct. 63 1/2; Spanje binnentl. 3 pct. 32 3/8; dito 1 pct. 18 1/8.

LONDEN, Vrijdag 29 December. Consols op t. 91 1/2, 1/4, 91 1/2, 3/8; N. Mexic. 3 pct. 20 7/8, 21; Peru N. 4 1/2 pct. 69; Gren. Uitg. 5 3/8; Ecuador 3 1/2; Sardinië 5 pct. 83 1/2; Spanje 3 pct. buit. 38 1/2; dito 1 pct. 18 1/2, 3/8; dito Certific. 5 1/2, 3/8; dito Passive 4 3/8, 5/8; Russen 4 1/2 pct. 88; dito 5 pct. 97; Holl. 4 pct. 91 1/2; dito 2 1/2 pct. 61 1/2; Turksche leening 75 1/2.

PARIJS, Vrijdag 29 December. Fr. 4 1/2 pct. 93; dito 3 pct. 67.10; Sp. binn. 3 pct. 33 3/8; dito 1 pct. 18 3/8; O. Metall. 84 1/2.